

**Format for the Protocol on Pollutant Release and
Transfer Registers Implementation Report in
accordance with Decision I/5
(ECE/MP.PRTR/2010/2/Add.1)**

CERTIFICATION SHEET

The following report is submitted on behalf of

The Republic of Croatia

Ime službenika odgovornog za predaju nacionalnog izvješća:	Dr. Sc. Branka Pivčević Novak Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije
Signature:	
Date:	11/03/2025

<i>Party/Signatory</i>	The Republic of Croatia
<i>NACIONALNA FOKUSNA TOČKA:</i>	
NATIONAL FOCAL POINT	MZOZT
Puno ime institucije:	Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije
Ime službenika:	Andrina Crnjak Thavenet, mag.ing.chem. Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije
Poštanska adresa:	Radnička cesta 80, 10000 Zagreb, Republika Hrvatska
Telefon:	+385 1 4886 656
Fax:	+385 1 5502 901
E-mail:	Branka.PivcevicNovak@mzozt.hr Andrina.CrnjakThavenet@mzozt.hr

<i>Institucija odgovorna za vođenje registra:</i>	<i>Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije</i>
Puno ime institucije:	Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije
Ime službenika:	Andrina Crnjak Thavenet, mag.ing.chem. Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije
Poštanska adresa:	Radnička cesta 80, 10000 Zagreb, Republika Hrvatska
Telefon:	+385 1 4886 856
Fax:	+385 1 5502 901
E-mail:	andrina.crnjakthavenet@mzozt.hr

Navedite kratak opis procesa kojim je ovo izvješće pripremljeno, uključujući informacije o tome koje su vrste tijela javne vlasti konzultirane ili su doprinijele njegovoj pripremi, kako je javnost konzultirana i kako je ishod javnog savjetovanja uzet u obzir te o materijalu koji je korišten kao osnova za pripremu izvješća.

Odgovor:

Za potrebe pripreme IV. Nacionalno izvješće za razdoblje 2021.-2024., nove informacije uvrštene su u tekst III. Nacionalno izvješće (2017.-2020.), koje prikazuje razvoj i unapređenje sustava za provedbu Protokola o registrima ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari. Promjene i poboljšanja u pogledu osiguranja i kontrole kvalitete, te vidljivosti podataka također su prikazane u ovom izvješću.

Nacrt ovog Izvješća o provedbi Protokola o registrima ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari izradilo je i koordiniralo Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije u suradnji s tijelima javne vlasti nadležnim za zaštitu sastavnica okoliša.

Nacrt Izvješća naknadno je poslan imenovanim predstavnicima za rad u Radnoj skupini za izradu izvješća o provedbi Aarhuške konvencije (UNECE Konvencija o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u donošenju odluka i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša). Radnu skupinu čine predstavnici državnih i javnih institucija, lokalne i područne (regionalne) samouprave i nevladinih udruga. Pristigli komentari su obrađeni i ugrađeni u tekst ovog Izvješća. Izvješće je finalizirano 11. ožujka 2025. Ponovno je dostavljeno UNECE-u 20. ožujka 2025.

Odlukom Vlade RH, dosadašnja Agencija za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: AZO) 2015. godine spojila se s Državnim zavodom za zaštitu prirode (DZZP) u novu agenciju: Agenciju za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: HAOP). HAOP je 2019. godine ušao u sastav Ministarstva zaštite okoliša i prirode pod nazivom Zavod za okoliš i prirodu (u daljnjem tekstu: Zavod).

Odlukom Vlade 2019. godine, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode postalo je sastavni dio Ministarstva gospodarstva, koje je promijenilo naziv u Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: MINGOR). Nakon parlamentarnih izbora 2024. godine ponovno je uspostavljeno Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije (dalje u tekstu: MZOZT).

U ovom Izvješću navedene su sve tri institucije, ovisno o godini iz koje potječu navedeni podaci.

Od 2019. godine Inspekcija zaštite okoliša prestaje biti dio bivšeg Ministarstva zaštite okoliša, te se zajedno s ostalim inspekcijama nalazi u novoj instituciji, Državnoj inspekciji Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: DIRH). Poslovi i zadaci ove inspekcije nisu se mijenjali.

Članci 3., 4. i 5.

Navedite zakonodavne, regulatorne i druge mjere kojima se provode opće odredbe u člancima 3 (opće odredbe), 4 (ključni elementi sustava registra ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (PRTR)) i 5 (dizajn i struktura).

Posebno opišite sljedeće:

(a) S obzirom na odredbe članka 3. stavka 1., opišite mjere poduzete za provedbu odredaba Protokola, uključujući mjere provedbe:

Odgovor:

Postoji nekoliko nacionalnih zakona i podzakonskih akata koji stvaraju okvir za provedbu Protokola:

Zakon o potvrđivanju Protokola o registrima ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari uz Konvenciju o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u donošenju odluka i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (u daljnjem tekstu: Protokol) (NN-MU 4/2008);

Zakon o potvrđivanju Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (u daljnjem tekstu: Aarhuška konvencija) (NN-MU 1/2007);

Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18; 118/18) (u daljnjem tekstu: ZOZO);

Pravilnik o Registru onečišćavanja okoliša iz 2008. godine („Narodne novine“, br. 35/08), 2015. godine zamijenjen je Pravilnikom o Registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine“, br. 87/15), a isti je 2022. godine zamijenjen trećim Pravilnikom o Registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine“, br. 3/22, u daljnjem tekstu: Pravilnik o Registru onečišćavanja okoliša) s ciljem daljnjeg unaprjeđenja sustava i poboljšanja kvalitete podataka koji se njime prikupljaju.

Najznačajnije promjene u odnosu na Pravilnik iz 2015. godine su:

- broj obrazaca je ostao isti, ali su izmijenjene određene točke unutar obrazaca radi poboljšanja podataka (npr. osiguran je „upload“ okolišne dozvole u obrazac organizacijske jedinice: PI-2);

- poboljšana je statistika i administracija te je revidiran pregled podataka za nadležna tijela u županijama kroz njihove postojeće korisničke račune;

- revidiran je popis aktivnosti (Prilog 1. Popis aktivnosti) na način da su iste aktivnosti uklonjene (jedna od 10 mjesta) i dodane nove aktivnosti (26) te su uređeni pojedini nazivi djelatnosti;

- unutar Priloga 2. (Popis onečišćujućih tvari), nove tvari sa skupnim nazivom (Poliklorirani naftaleni (PCN), uključujući diklorirane naftalene, triklorirane naftalene, tetraklorirane naftalene, pentaklorirane naftalene, heksaklorirane naftalene, heptaklorirane naftalene, oktaklorirane naftalene).

- onečišćujuće tvari: Čestice (PM10) (iz izgaranja) zamijenjene su podjelom na tri tvari: Čestice (PM10); Čvrste čestice i praškaste tvari

- rok za izradu nacionalnog izvješća o podacima iz baze ROO skraćen je od 1. prosinca do 1. listopada tekuće godine za podatke iz prethodne godine (čl. 24. st. 1.)

Pravilnikom o Registru onečišćavanja okoliša definira se obvezni sadržaj i način vođenja ROO-a, obveznici dostave podataka, način, metodologija i rokovi prikupljanja i dostave podataka o emisijama ili ispuštanjima, prijenosima i odlaganju onečišćujućih tvari u okoliš i otpadu, podaci o onečišćivaču, objektima operatera, organizacijskoj jedinici u sustavu onečišćivača, rok i način informiranja javnosti, način provjere i osiguranja kvalitete podataka, rok čuvanja podataka, način obavljanja stručnih poslova vođenja ROO.

Obilje i raznolikost podataka proizlazi iz činjenice da se navedeni podaci prikupljaju iz širokog spektra industrijskih i neindustrijskih djelatnosti, stoga je sustav ROO značajan i sveobuhvatan izvor podataka o vrstama i količinama onečišćujućih tvari, kao i o vrstama i količinama proizvedenog, prikupljenog i prerađenog otpada.

Nadalje, sustav ROO važan je alat za kontinuirano praćenje trendova i napretka u smanjenju onečišćenja okoliša, kao i za praćenje usklađenosti s određenim međunarodnim ugovorima te određivanje prioriteta i ocjenu napretka postignutog politikom i programima zaštite okoliša Republike Hrvatske.

Neophodan je javnosti, državnim i raznim županijskim tijelima, industriji, znanstvenicima, nevladinim udrugama i drugim donositeljima odluka, kao jedinstveni sustav kojim se osigurava uvid u stanje i trendove stanja okoliša te odlučivanje o pitanjima zaštite okoliša.

Uz nacionalne potrebe, uspostavom i provedbom sustava ROO osigurava se i ispunjavanje međunarodnih obveza Republike Hrvatske u pogledu kontrole ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari.

Sustav ROO dio je Informacijskog sustava industrija i energetike (IEIS) koji je sastavni dio Informacijskog sustava zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: ISZO). Isti uspostavlja, koordinira i održava Zavod sukladno Zakonu o informacijskom sustavu zaštite okoliša i Uredbi o informacijskom sustavu zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 68/08) (u daljnjem tekstu: Uredba ISZO). Od 2015. godine u Informacijski sustav zaštite okoliša (Informacijski sustav zaštite prirode za zaštitu prirode, ISNP) dodane su baze podataka i informacija iz područja prirode. Kontinuirano se radi na povezivanju informacijskih sustava.

U svrhu poboljšanja ROO sustava završeni su sljedeći projekti koje je vodio bivši AZO i nastavni HAOP:

1. "Unaprjeđenje Hrvatskog registra onečišćivača okoliša i njegova integracija u Hrvatski informacijski sustav zaštite okoliša (ISZO)". Partneri na projektu bili su: Austrijska agencija za okoliš, Inter-profesionalni tehnički centar za studije onečišćenja zraka (CITEPA), Francuska, Savezna agencija za okoliš, Njemačka. U sklopu projekta unaprjeđenja ROO sustava u cijelosti, zajedno s povezanim novoizgrađenim portalom (HNPROO2), izvršeno je unaprjeđenje javnog ROO Preglednika, te usklađivanje podataka ROO s podacima iz drugih baza i područja rada, prvenstveno podacima iz područja klimatskih promjena, zraka, otpada i otpadnih voda. Jedan od rezultata projekta je unaprjeđenje postupaka validacije podataka i kontrole kvalitete (QA/QC) u obliku novih softverskih alata za izračun emisija u zrak i priručnika za emisije u zrak, namijenjenih poreznim obveznicima kao pomoć u izvješćivanju i izračunu emisija u zrak te nadležnim tijelima prilikom provjere podataka. Osim toga, proveden je niz edukacija i radionica za djelatnike Zavoda i ostalih službi MZOZT, Inspektorata, nadležnih tijela i obveznika ROO-a. Obavljeni su posjeti industrijskim postrojenjima u Republici Hrvatskoj i studijsko putovanje u posjet Austrijskoj agenciji za zaštitu okoliša i austrijskim operaterima (2016.-2018.).

Poveznica: <http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-i-registri-oneciscavanja/postrojenja-i-registri-oneciscavanja/projekti>

2. Prijelazni instrument - Transition Facility: "Unaprjeđenje nadzora kemikalija i opasnih tvari i integracija Seveso baze podataka u Hrvatski informacijski sustav zaštite okoliša (CEIS) kao jedinstveni Centralni Seveso informacijski sustav (CRO SEVESO)". Navedenim projektom osigurano je usklađivanje podataka iz područja ROO/Seveso/klimatske promjene (2017. - 2019.). Više na poveznici: <http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-i-registri-oneciscavanja/postrojenja-i-registri-oneciscavanja/projekti-8>

Rezultati komponenti projekta i danas su ugrađeni u bazu ROO te su funkcionalni.

(b) U vezi s člankom 3., stavkom 2., opišite mjere poduzete za uspostavu PRTR-a koji je sveobuhvatniji ili javno dostupniji od onoga predviđenog Protokolom;

Odgovor:

Podaci o ispuštanjima i/ili prijenosima onečišćujućih tvari i otpada koji nastaje, prikuplja i obrađuje kao rezultat niza aktivnosti prikupljaju se u sustav ROO iz točkastih izvora onečišćenja sukladno odredbama Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša. Sadašnji hrvatski sustav pokriva znatno više onečišćujućih tvari s uglavnom nižim pragovima ispuštanja i/ili prijenosa. Stoga je Prilog 1. Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša obuhvatio znatno veći izbor industrijskih i neindustrijskih djelatnosti, s nižim pragovima kapaciteta od Priloga I. Protokola. Sukladno istom, kako je navedeno, došlo je do izmjena i popisa onečišćujućih tvari (Prilog II.) i popisa djelatnosti (Prilog I.), ali je sadržaj sustava ROO i dalje opsežniji od onog predviđenog Protokolom.

Javnost, industrija, znanstvenici, lokalne vlasti, nevladine organizacije, donositelji odluka i svi zainteresirani uz sustav ROO imaju na raspolaganju dobar izvor podataka koji se mogu koristiti za razne analize i kao osnova za donošenje odluka o pitanjima zaštite okoliša i zdravlja ljudi.

Načelo pristupa informacijama i sudjelovanja javnosti definirano je člankom 17. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18). Načelo poticaja definirano je člankom 18. i Načelima prava na pristup pravosuđu iz članka 19.; isti je usklađen s Aarhuškom konvencijom.

Besplatan neizravan pristup PRTR podacima dostupan je stručnoj i drugoj zainteresiranoj javnosti putem:

- Internetska stranica Ministarstva i Zavoda, <https://mzozt.gov.hr/> [https://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/postrojenja-i-registri](https://www.haop.hr/hr/https://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/postrojenja-i-registri)

Više detalja:

o Godišnja izvješća iz ROO baze (Registar onečišćenja okoliša – nacionalna PRTR baza)

<http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/postrojenja-i-registri-2>

o Izvješća i pokazatelji koji su javno dostupni na web stranici Zavoda, <https://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/postrojenja-i-registar-2>

Preglednik Registra onečišćenja okoliša (u daljnjem tekstu: Preglednik ROO) objavljen u ožujku 2012. Sadrži podatke o svim subjektima ROO sustava, što je značajno veći volumen podataka od onih obuhvaćenih zahtjevima Protokola. ROO preglednik namijenjen je pretrazi podataka agregiranih po organizacijskim jedinicama, svih obveznika ROO sustava, poštujući odredbe Zakona o tajnosti podataka („Narodne novine“, br. 79/07, 86/12).

Podaci za javnost bili su dostupni na prvom Hrvatskom nacionalnom portalu Registra onečišćenja okoliša (u daljnjem tekstu: HNPROO), izrađenom i objavljenom za javnost 2012. godine sukladno odredbama Protokola. Tijekom izgradnje nove ROO baze podataka 2018./2019., navedeni Portal je integriran u drugi Portal (HNPROO2), nastao tijekom navedenog CRO EPR projekta (str. 4). Sadržaji Portala integrirani su u ENVI Atlas okoliša od 2022. godine.

U transparentnosti podataka ROO-a sudjeluju i nadležna tijela za provjeru valjanosti podataka ROO-a, županije i Grad Zagreb (ukupno 21 županija), koji usko surađuju s MZOZT/Zavodom obavljajući propisane poslove provjere potpunosti, dosljednosti i vjerodostojnosti dostavljenih podataka te ih potom verificiraju, informirajući javnost o podacima ROO-a u svojoj županiji.

(c) u vezi s člankom 3., stavkom 3., opisati mjere poduzete kako bi se spriječilo kažnjavanje, kazneni progon ili uznemiravanje zaposlenika obveznika ili predstavnika javnosti koji tijelima javne vlasti prijave povrede nacionalnih zakona povezanih s ovim Protokolom od strane obveznika;
Odgovor:

Pravo osoba koje ostvaruju svoja prava da ne budu kažnjavane, kazneno gonjene ili uznemiravane osigurano je ustavnim načelom zakonitosti iz članka 16. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst) i načelom prava na žalbu iz članka 18. Ustava Republike Hrvatske.

Zaštita osoba koje u dobroj vjeri prijave korupciju u Republici Hrvatskoj propisana je: člankom 131. Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23, 36/24); Zakon o radu („Narodne novine“, br. 93/14, 127/17, 98/19, 151/2022); Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, br. 92/05., 142/06., 77/07., 107/07., 27/08., 34/11., 49/11., 150/11., 34/12., 49/12., 37/13., 38/13., 1/15., 138/15, 61/17, 70/19, 98/19, 155/23); članak 32. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine« br. 86/08, 61/11, 04/18, 112/19); Članak 25. Zakona o tajnosti podataka („Narodne novine“, br. 79/07, 86/12); Članak 36. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“, br. 141/06, 78/15, 102/19); Zakon o trgovini („Narodne novine“, br. 87/08, 96/08, 116/08, 114/11, 68/13, 30/14, 32/19, 98/19, 32/20, 33/23).

(d) s obzirom na odredbe članka 3. stavka 5., naznačiti je li sustav PRTR-a povezan s drugim mehanizmima izvješćivanja i, ako postoji, s kojim sustavima? Je li takvo povezivanje dovelo do smanjenja višestrukog prijavljivanja? Jesu li se pojavili neki posebni izazovi ili su neki izazovi prevladani tijekom povezivanja i kako?

Odgovor:

Kontinuirano se radi na poboljšanjima ISZO-a kako bi se davateljima podataka (industriji) olakšalo izvješćivanje podataka uz istovremeno pružanje visokokvalitetnih podataka. Posebni izazovi nastaju pri iznalaženju rješenja za olakšavanje prijavljivanja poreznim obveznicima, s obzirom na brojnost

i složenost obvezujućih propisa. Izazov je i pronaći poveznice kako bi se integrirale baze podataka koje, sukladno propisima o zaštiti okoliša, zahtijevaju pristup različitim podacima, a često nisu usklađene u informatičkom smislu.

Vežano uz unutarnju i vanjsku povezanost ISZO sustava, provedena je neovisna procjena (audit) svih postojećih sustava i baza podataka unutar MZOZT/Zavoda, Državnog hidrometeorološkog zavoda (u daljnjem tekstu: DHMZ), Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: FZOEU) i MZOZT/Zavoda. Ovo je sastavnica prve faze implementacije i uspostave online portala podataka o okolišu (u daljnjem tekstu: ENVI portal) čime se prostorni podaci prilagođavaju standardima EU, INSPIRE direktivi i Zakonu o nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka („Narodne novine“, br. 56/13, 52/18, 50/20).* Odabrani podaci iz ROO sustava i drugi odabrani Baze podataka MZOZT/Zavod georeferencirane su za potrebe prostornog prikaza i analize u internetskom GIS pregledniku kao komponenti ENVI portala.

*Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/1372 od 19. kolovoza 2019. o provedbi Direktive 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu praćenja i izvješćivanja (prijavljeno pod dokumentom C(2019) 6026).

Podatke iz ROO sustava FZOEU izravno koristi za potrebe obračuna i naplate naknada od onečišćivača okoliša za emisije CO₂, a automatizacija i bolje povezivanje navedenog uspostavljena je prilikom jedne od nadogradnji ROO sustava kroz poboljšanja izvještajnog dijela sustava, a sukladno specifikaciji izrađenoj za potrebe FZOEU. Podaci iz ROO sustava koriste se i za naplatu ostalih naknada iz područja zaštite okoliša.

Zbog sveobuhvatnosti prikupljenih podataka u sustavu ROO, podaci se koriste za izradu preko trideset izvješća prema međunarodnim ugovorima i direktivama EU kao osnovni skup ili kao skup podataka koji se po potrebi nadopunjuje iz drugih izvora, čime je višestruko izvješćivanje donekle smanjeno. Novi ROO sustav omogućuje bolju povezanost i korištenje podataka te olakšava dostavu, prikupljanje i kontrolu kvalitete istih te izvješćivanje.

Ministarstvo zaštite okoliša i Zavod kontinuirano održavaju, nadograđuju i unapređuju baze podataka u skladu sa zakonskim promjenama i uvođenjem novih propisa, ali i s ciljem lakšeg izvještavanja poreznih obveznika i Republike Hrvatske prema europskim i međunarodnim tijelima. To uključuje bolju i lakšu kontrolu kvalitete i provjeru podataka od strane nadležnih tijela, kao i transparentan pristup javnosti podacima o okolišu i prirodi.

Kao što je navedeno, cilj je olakšati izvješćivanje uz održavanje visoke razine kvalitete podataka.

Zaključak je da navedene nadogradnje i poboljšanja ISZO-a omogućavaju pojednostavljenu prijavu podataka za obveznike, kontrolu kvalitete za nadležna tijela te provedbu izvješćivanje za institucije, ali i da se značajno smanjenje prijavljivanja može postići prvenstveno redukcijom i integracijom na regulatornoj razini.

(e) s obzirom na odredbe članka 5. stavka 1. opisati kako se ispuštanja i prijenosi mogu pretraživati i identificirati u skladu s parametrima navedenima u podstavcima (a) do (f);

Odgovor:

ENVI i Javni portal ROO-a omogućuju pretraživanje prema sljedećim kriterijima: godina, županija, grad/naselje, operater, organizacijska jedinica (postrojenje), industrijska djelatnost i poddjelatnost, prostorni pregled, ispuštanje i/ili prijenos onečišćujućih tvari, agregirane skupine tvari (klorirane organske tvari, staklenički plinovi, teški metali, anorganske tvari, ostali plinovi, druge organske tvari i pesticidi), komponente okoliša (zrak, voda i/ili more, tlo) i prijenos otpada. Omogućen je i georeferencirani kartografski pregled podataka s točnim prikazom organizacijske jedinice na lokaciji unutar granica Republike Hrvatske.

(f) s obzirom na odredbe članka 5. stavka 4., opisati kako se osigurava URL ili web adresa koja omogućuje trajan i izravan pristup podacima iz registra ili drugog elektroničkog sredstva s istim učinkom;

Odgovor:

Sustav ROO izgrađen je na način da je dostupan na glavnoj web stranici sadašnjeg Zavoda: <http://www.azo.hr/Default.aspx> i na izravnoj poveznici: <http://roo.azo.hr/>

Ciklus dostave i provjere podataka obavlja se online putem ROO aplikacije.

Dostupnost te stalni i izravan pristup informacijama iz registra i putem URL adrese ROO preglednika: <http://www.haop.hr/hr/baze-i-portali/preglednik-registra-oneciscavanja-okolisa> osiguran je infrastrukturom Zavoda, postavljanjem registra, portala i preglednika na poslužitelj publikacije sa stalnom internetskom vezom. Izravna poveznica na ENVI Portal je: <https://envi-portal.azo.hr> / dok je ROO baza podataka vidljiva na Portalu u sklopu rubrike Atlas okoliša – Industrija i energetika: <https://envi.azo.hr/?topic=9>

Podaci EPRTTR obveznika ROO baze dostupni su i na Europskom portalu za industrijske emisije (European Industrial Emission Portal). Poveznica: <https://industry.eea.europa.eu/>

Ovo su podaci samo onih nacionalnih obveznika koji su prekoračili pragove kapaciteta i količine onečišćujućih tvari i otpada prema Europskoj uredbi o EPRTTR („Narodne novine“, br. 166/2006; zamijenjena 2024. novom Uredbom o Portalu industrijskih emisija). Poveznica: https://environment.ec.europa.eu/topics/industrial-emissions-and-safety/industrial-emissions-portal-regulation-iepr_en

(g) U vezi s odredbama članka 5. stavaka 5. i 6., molimo da dostavite informacije o povezanosti registra stranke s relevantnim postojećim, javno dostupnim bazama podataka tematski vezanih uz zaštitu okoliša, ako postoje, te povezanosti s PRTR-ovima drugih stranaka ovog Protokola.

Odgovor:

Sustav ROO, izgrađen u sklopu ISZO-a, sadrži ROO bazu podataka koja je izvor niza podataka o okolišu, primjerice o stanju i pritiscima pojedinih sastavnica okoliša, značajkama prostora te druge podatke i informacije važne za praćenje stanja okoliša na nacionalnoj razini, kao i ENVI portal i ROO preglednik.

Sustav ROO ima unaprijed ugrađene mehanizme, filtere i unaprijed definirana izvješća za potrebe pretraživanja obveznika koji osim Protokola i E-PRTR-a podliježu drugim međunarodnim obvezama. Na taj se način može saznati je li pojedino postrojenje npr. obveznik „Seveso“ (definiran sukladno Uredbi o sprječavanju velikih nesreća s opasnim tvarima („Narodne novine“ br. 144/14)) i Pravilnika o očevidniku postrojenja u kojima se nalaze opasne tvari i o očevidniku prijavljenih velikih nesreća („Narodne novine“, br. 139/14) ili IPPC obveznik (IED), odnosno posjeduje li okolišnu (IPPC) dozvolu (sukladno Uredbi o okolišnim dozvolama („Narodne novine“, br. 08/14) i Pravilniku o očevidniku uporabnih dozvola kojima se utvrđuju jedinstveni uvjeti zaštite okoliša i rješenja o jedinstvenim uvjetima zaštite okoliša za postojeća postrojenja („Narodne novine“, br. 113/08) te naknadno Pravilniku o registru izdanih dozvola. okolišne dozvole („Narodne novine“, br. 51/16).

U slučaju da obveznik posjeduje okolišnu dozvolu, ista se može unijeti u bazu ROO radi lakše kontrole kvalitete podataka. Također, jedan od filtera i predefiniраниh izvještaja unutar ROO sustava je filter „ETS“ koji omogućava pretragu i detaljniji pregled obveznika sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova. Osim navedenog, postoji i filter za tzv. „LCP“ obveznike koji omogućuje pregled i pretragu podataka obveznika za koje se podnosi izvješće sukladno ZLC Direktivi. Uključeni su u izvješćivanje prema novoj E-PRTR XML shemi po kojoj je prvo izvješćivanje provedeno 2020. godine. Također su osigurana poboljšanja navedenih mehanizama, filtera i pretraživanja kroz projekte navedene u odgovorima na pitanja vezana uz članke 3., 4. i 5. (točke 4. i 5.).

Nastavno na prvu izgradnju baze ROO (2007.-2008.), te nastavne nadogradnje u dijelu pretraga, filtera, predefiniраниh izvještaja, padajućih menija i sl. (period 2011.-2016.), izradu Javnog preglednika ROO (2011.) i Portala HNPROO u skladu s Protokolom (2012.), trajanja nadogradnji i projekata nastavilo se i u periodu od 2018. do 2025. godine, budući da se baza ROO kontinuirano nadograđuje sukladno novim zahtjevima, saznanjima i prijedlozima, ne samo djelatnika Zavoda, već i sugestijama drugih institucija, NT i obveznika.

MZOZT/Zavod izvještava u skladu sa zahtjevima Europske informacijske i promatračke mreže (EIONET) putem internetskih servisa kao što je ReportNet, koji je informatička infrastruktura za podršku i poboljšanje protoka podataka i informacija, a temelji se na nizu međusobno povezanih alata i procesa izgrađenih na aktivnom korištenju interneta.

Dio ReportNeta je i CDR (Central Data Repository). CDR-ovi su internetski servisi za dostavu podataka i izvješća organizirani prema relevantnim obvezama izvješćivanja ili ugovorima, a podaci iz ROO baze podataka koriste se za cijeli niz izvješća. Neka od njih su izvješća koja se odnose na: CLRTAP konvenciju, IED (IPPC, LCP), ICPDR, Stockholmsku konvenciju, POPs izvješća, Uredbu o statistici otpada, Baselsku konvenciju.

Podaci iz ROO-a za E-PRTR (ROD, u xml. formatu) poslani su prvi put u ožujku 2016. (s ponovnim slanjem u svibnju 2016., nakon poziva zemljama članicama (ZČ) od strane EK). Prijavljeno je ukupno 120 lokacija.

Osim skupa podataka dostavljenog za E-PRTR, ostala izvješća (setovi podataka) Republike Hrvatske prema tematskim područjima (uključujući i ona za koja se koriste podaci ROO sustava) dostavljena su ROD-u (Baza podataka o obvezama izvješćivanja) sukladno obvezama izvješćivanja. ROD je također dio ReportNeta, a unutar njega su navedene obveze izvješćivanja pojedinih država članica prema međunarodnim organizacijama i institucijama.

Nakon prvog izvješćivanja, Republika Hrvatska kontinuirano godišnje dostavlja skupove podataka ROD-u, EIONET-u i Eurostatu, uz dodatne ponovne dostave koje definira Europska komisija. Ovaj rad također uključuje moguće odgovore na upute i korespondenciju sa stručnim timovima Europske agencije za okoliš i Eurostata koji provode kontrolu kvalitete i provjeru dostavljenih skupova podataka za Republiku Poljsku i Republiku Hrvatsku.

U zadnjem skupu podataka dostavljenom 2023. godine u sklopu prvog konsolidiranog izvješća za ROO i velike uređaje za loženje prijavljene su 121 lokacije (121 E-PRTR-a, od kojih su 31 veliki uređaji za loženje). Također, portal ENVI postao je dio globalne PRTR mreže, a web stranica MZOZT/Zavoda sadrži poveznice na neke korisne stranice i neke nacionalne PRTR registre država članica UN-a potpisnica Protokola. Poveznica: <http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/postrojenja-i-registri>

Članak 7.

Navedite zakonske, regulatorne i druge mjere poduzete za provedbu članka 7. (obveze izvješćivanja).

Opišite ili, prema potrebi, identificirajte sljedeće:

(a) u vezi sa stavkom 1., navesti podržava li nacionalni sustav zahtjeve za izvješćivanjem iz stavka 1. točke (a) ili 1. točke (b);

Odgovor:

Dostava podataka u sustav ROO definirana je Glavom III. „Dostava podataka“, čl. 9.-21. Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša. Zadnjim izmjenama Pravilnika u 2022. godini, navedeno je jasnije definirano. Naslov III. propisuje uvjete za slanje podataka, kako se podaci prikupljaju i kako se podaci dostavljaju. Također se utvrđuju obrasci za dostavu podataka i opis obrazaca koji su podijeljeni na opće obrasce i obrasce po predmetima koji su navedeni u prilogima Uredbe.

(b) s obzirom na stavke 1., 2. i 5., navedite da li je vlasnik pojedinog postrojenja obvezan ispuniti zahtjeve u vezi izvještavanja ili je za isto odgovoran operator;

Odgovor:

Obveznik dostave podataka (operator) definiran je člankom 4. Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša koji glasi: „Obveznik dostave podataka je operator i odgovorna osoba ustrojstvene jedinice koja obavlja poslove iz Priloga 1. ovoga Pravilnika koji rezultiraju ispuštanjem i/ili prijenosom onečišćujućih tvari u okoliš iz Priloga 2. ovoga Pravilnika i/ili nastankom ili gospodarenjem otpadom“. Dostava podataka u Zavod za zaštitu okoliša i prirode provodi se elektroničkim putem, on-line izravno u bazu podataka ROO, na način da operator ispunjava jedan opći obrazac PI-1, dok sve ostale obrasce ispunjava ustrojstvena jedinica, odnosno objekt na pojedinoj lokaciji. Operator ima pristup svim obrascima svojih organizacijskih jedinica, dok svaka organizacijska jedinica ima pristup samo svojim obrascima.

(c) u vezi sa stavkom 1. i Prilogom I., molimo navedite razlike između popisa aktivnosti na koje se primjenjuje obveza izvješćivanja u skladu s Protokolom, tj. popisa povezanih pragova, i popisa aktivnosti i povezanih pragova na koje se primjenjuje obveza izvješćivanja u skladu s nacionalnim sustavom PRTR-a;

Odgovor:

Nacionalni sustav prikupljanja podataka putem ROO pokriva širi spektar aktivnosti sukladno Prilogu 1. Popis djelatnosti Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša. Istodobno je također moguće odabrati aktivnosti u skladu s Prilogom I. Aktivnosti Protokola. To znači da je prikupljanje podataka usklađeno sa zahtjevima Protokola na razini propisa i njihove provedbe.

Usporedbom djelatnosti iz Priloga 1. Pravilnika i Priloga I. Protokola, uočljivo je da su djelatnosti detaljnije razrađene, a broj zaposlenih nije uveden kao prag. Time se dobivaju cjelovitiji podaci o obvezniku i aktivnostima koje rezultiraju ispuštanjem emisija u okoliš, te veći opseg prikupljenih podataka. Detaljnije su razrađene pojedine aktivnosti, npr. Offshore djelatnosti (platforme) – Odobalne djelatnosti i djelatnosti iz odjeljka 11. Ostale djelatnosti (navedene u Prilogu 1.).

(d) U vezi sa stavkom 1. i Prilogom II., molimo navedite razlike između popisa onečišćujućih tvari koje podliježu obvezi izvješćivanja prema Protokolu, ili povezanih pragova, i popisa onečišćujućih tvari i povezanih pragova za koje su obveze izvješćivanja propisane nacionalnim PRTR sustavom;

Odgovor:

Budući da Protokol u svojim općim odredbama, članak 3. stavak 2., dopušta strankama uspostavu sveobuhvatnijih nacionalnih registara, PRTR sustav, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, osim što ima veći broj onečišćujućih tvari, ima znatno niže ili strože pragove ispuštanja i/ili prijenosa za većinu onečišćujućih tvari od pragova koje zahtijeva Protokol.

Tablica 1 ovog izvješća sadrži usporednu tablicu pragova ispuštanja za one onečišćujuće tvari za koje postoji razlika između nacionalnog sustava i Protokola (Pravilnik o Registru onečišćavanja okoliša, Dodatak 2, "Popis onečišćujućih tvari"; Protokol, Dodatak II, "Onečišćujuće tvari").

Stupanjem na snagu Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša, smanjene su razlike u pravovima za pojedine onečišćujuće tvari. Više o razlikama možete pronaći na kraju ovog izvješća.

(e) U vezi sa stavkom 3. i Prilogom II., molimo opišite primjenjuje li stranka za bilo koje onečišćivače navedene u Prilogu II. Protokola drugu vrstu praga osim one navedene u podstavku (a) i, ako jest, zašto;

Odgovor:

Prilikom donošenja Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša, zbog nacionalnih strateških ciljeva očuvanja prirodnih resursa i okoliša te cjelovitijeg i detaljnijeg sagledavanja pritiska na okoliš, odlučeno je da se za neke onečišćujuće tvari primjenjuju stroži pragovi ispuštanja od onih iz Protokola. Tako su primijenjena stroža pravila za 39 onečišćujućih tvari za ispuštanje u zrak, 25 za ispuštanje u vodu i jedno (1) za tlo, čime je povećana količina dostupnih informacija o ispuštanjima i/ili prijenosima onečišćujućih tvari.

(f) u vezi sa stavkom 4., navesti nadležno tijelo za prikupljanje podataka o ispuštanjima onečišćujućih tvari iz raspršenih izvora iz stavaka 7. i 8.;

Odgovor:

Nadležno tijelo za prikupljanje informacija o ispuštanjima onečišćujućih tvari iz difuznih izvora iz stavaka 7. i 8. nije definirano za sva ispuštanja, kako je dodatno objašnjeno u odgovoru (h).

(g) u vezi sa stavicama 5. i 6., opisati razlike između količine informacija koje su vlasnici ili operateri dužni pružiti prema Protokolu i količine informacija koje su dužni pružiti u okviru nacionalnog sustava PRTR-a i naznačiti temelji li se nacionalni sustav na izvješćivanju o prijenosima na razini pojedinačnih onečišćujućih tvari (stavak 5. (d) (i)) ili pojedinačnih vrsta otpada (stavak 5. (d) (ii));

Odgovor:

Temeljem odredbi novog Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša, podaci se temelje na izvješćima za pojedine onečišćujuće tvari iz izvještajne 2017. godine s izravnim podacima radi li se o izravnim ispuštanjima ili prijenosima na daljnje postupanje. Na početku, s prvim Pravilnikom iz 2008. godine, postojali su znatno stroži pragovi za neke onečišćujuće tvari, kao što je opisano u prethodnim izvješćima. To je dovelo do obveze prijavljivanja škola i vrtića te malih poduzeća. Zbog navedenog, Pravilnikom iz 2015. godine smanjeni su pragovi emisija u zrak za pojedine onečišćujuće tvari, s ciljem ukidanja obveze za pojedine javne ustanove, kao i male poduzetnike.

Otpad se prijavljuje na razini lokacije s pripadajućim ključnim brojevima sukladno Pravilniku o Katalogu otpada („Narodne novine“, broj 90/15), koji je usklađen s Europskom listom otpada, a sada su nalazi unutar Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša. Obrasci za otpad su najslabiji, jer se u ovoj ROO bazi podataka pohranjuju podaci za više obveza u vezi gospodarenja otpadom

(h) u vezi s točkama 4. i 7., ako su emisije iz difuznih izvora uključene u registar, opisati koje su difuzne emisije uključene i kako ih korisnici mogu pretraživati ili identificirati u pripadajućem prostornom prikazu; ili, ako nije uključeno, pružiti informacije o poduzetim mjerama za pokretanje postupka izvješćivanja o difuznim emisijama;

Odgovor:

Uredba o PRTR-u ne propisuje obvezu prijave difuznih emisija, stoga ROO sustav ne sadrži podatke ove vrste.

Na nacionalnoj razini dio emisija iz difuznih izvora u zrak obrađen je u dva nacionalna izvješća:

1. Sukladno odredbama Uredbe o praćenju emisija stakleničkih plinova, politici i mjerama za njihovo smanjenje u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 05/2017), izrađuje se „Izvješće o nacionalnom inventaru“ koje sadrži podatke o šest stakleničkih plinova (CO₂, CH₄, N₂O, HFC i PFC i SF₆) i neizravnih stakleničkih plinova (CO, NO_x, NMVOC i SO₂) iz šest različitih sektora (energija, industrijski procesi, otapala i drugi proizvodi, poljoprivreda, korištenje zemljišta, promjena korištenja zemljišta i šumarstvo, gospodarenje otpadom).

2. Sukladno Uredbi o emisijskim kvotama za određene onečišćujuće tvari u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", br. 108/13), Zavod izrađuje proračun emisije onečišćujućih tvari i izvješće "Emisije onečišćujućih tvari u zrak na području Republike Hrvatske" s ciljem ispunjavanja obveza iz LRTAP konvencije.

Nadalje, temeljem izvješća Državnog zavoda za statistiku o potrošnji goriva u prometu, moguće je izračunati emisije iz prometa kao jednog od sektora iz kojeg dolazi do difuznih emisija u okoliš. Više informacija možete pronaći na poveznici: <https://www.dzs.hr/>

Dodatne podatke o potrošnji energenata (ugljen i koks, drvo i biomasa, tekuća goriva, plinovita goriva, hidroenergija, električna energija, obnovljivi izvori) po sektorima (industrija, promet, poljoprivreda, kućanstva) možete pronaći u publikaciji „Energija u Hrvatskoj“ (2013.-2022.), Godišnji energetski pregled, Ministarstvo gospodarstva Republike Hrvatske.

Poveznica:

https://mingo.gov.hr/UserDocsImages/slike/Vijesti/2022/Energija%20u%20HR%2022_WEB_%20Velika.pdf

Zadnje Izvješće odnosi se na 2022. godinu.

Dodatne informacije na poveznici:

https://mingo.gov.hr/UserDocsImages/slike/Vijesti/2022/Energija%20u%20HR%2022_WEB_%20Velika.pdf

<http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/sektorski-pritisci-1>

Projekt izgradnje registra onečišćujućih tvari visoke razlučivosti s prostornom distribucijom u EMEP mreži visoke razlučivosti završen je 2018. godine. Pravni temelj za provedbu ovog projekta sadržan je u Zakonu o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 130/11, 78/15, 47/14) i Planu zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj. Republike Hrvatske za razdoblje 2013. – 2017. („Narodne novine“, br. 139/13).

Ovim projektom postignuti su sljedeći rezultati:

1. Registar emisija iz malih i difuznih izvora te drugih postojećih pokretnih i stacionarnih izvora na području Republike Hrvatske, prema zonama aglomeracija (Zagreb, Rijeka, Split i Osijek) i posebno za grad Slavonski Brod. Poveznica: <https://iszz.azo.hr/stacion/>
2. Prostorna raspodjela koncentracija onečišćujućih tvari u EMEP mreži s rezolucijom od 0,1x0,1 long-lat. (cca 10x10 km) izrađen je za područje cijele Republike Hrvatske, a za aglomeracije u prostornom mjerilu 0,5 km x 0,5 km.
3. Izrađene su prostorne i stručne osnove za ispunjavanje tehničkih uvjeta za donošenje mjera i planova za smanjenje utjecaja onečišćenja u ovisnosti od emisija, atmosferskih uvjeta i kemijskih svojstava.
4. Prostorna distribucija osigurava modeliranje onečišćenja zraka i na taj način pruža sveobuhvatan pregled izloženosti stanovništva, ekosistema Natura 2020 i prijetnji Naturi 2000.

Na osnovu izgradnje ovih registara, kontinuirano se provodi praćenje difuznih emisija u RH.

(i) (u vezi sa stavkom 8., opisati različite metodologije koje se koriste za dobivanje informacija o raspršenim izvorima.

Odgovor:

Emisije onečišćujućih tvari koje su obrađene u izvješću: "Emisija onečišćujućih tvari u zrak na području Republike Hrvatske" izračunate su temeljem standardnih metoda i postupaka temeljenih na EMEP/EEA Vodiču inventara emisija onečišćujućih tvari u zrak.

Tehničko izvješće br. 12/2013" (2013.) i Metodologije korištene za izračun emisija za "Nacionalno izvješće o inventaru" temelje se na "The 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories and the Good Practice Guidance and Uncertainty Management in National Greenhouse Gas Inventories" koje je pripremio Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC).

Metodologija za izračun potrošnje goriva u prometu po energentima i sektorima potrošnje definirana je Metodologijom energetske bilance koja je propisana Pravilnikom o energetske bilanci ("Narodne novine", br. 33/03).

Procjenu opterećenja voda od raspršenih izvora onečišćenja izrađuju Hrvatske vode, matična ustanova za potrebe izrade Plana upravljanja vodnim područjem. Koriste se službenim izvorima podataka, poput Državnog zavoda za statistiku, kao i podacima prikupljenim od drugih nadležnih institucija. 2023. godine donesen je Plan upravljanja vodnim područjima do 2027. godine. Metodologija procjene opterećenja izrađena je također do 2027. godine („Narodne novine“, br. 84/23) (<https://voda.hr/hr/plan-2022-2027>).”

Više o samim izvješćima i pravnoj osnovi navedeno je u odgovoru (h) ovog članka 7.

Članak 8.

Za svaki ciklus izvješćivanja od posljednjeg nacionalnog izvješća o provedbi (ili datuma stupanja na snagu Protokola), navedite:

(a) izvještajnu godinu (kalendarsku godinu na koju se izvješće odnosi);

Odgovor:

Izvješće o ROO podacima izrađuje se sukladno Uredbi o ROO na temelju podataka prikupljenih putem aplikacije ROO sustava. Podaci unutar ROO sustava prikupljaju se za prethodnu kalendarsku godinu, a izvješća se objavljuju do 1. listopada tekuće godine za podatke iz prethodne kalendarske godine.

U odnosu na prethodno III. Izvješće, izrađeno je i dostupno javnosti 8 novih Izvješća prema podacima iz baze ROO.

Do sada je objavljeno 25 Izvješća, i to:

Izvješća o podacima iz Registra emisija u okoliš:

[Izvješće o podacima iz Registra onečišćavanja okoliša za 2023. godinu](#) i prateći [Pregled podataka na razini županija za 2023. godinu](#)

[Izvješće o podacima iz Registra onečišćavanja okoliša za 2022. godinu](#) i prateći [Pregled podataka na razini županija za 2022. godinu](#)

[Izvješće o podacima iz Registra onečišćavanja okoliša za 2021. godinu](#) i prateći [Pregled podataka na razini županija za 2021. godinu](#)

[Izvješće o podacima iz Registra onečišćavanja okoliša za 2020. godinu](#) i prateći [Pregled podataka na razini županija za 2020. godinu](#)

[Izvješće o podacima iz Registra onečišćavanja okoliša za 2019. godinu](#) i prateći [Pregled podataka na razini županija za 2019. godinu](#)

2018., 2017., 2016., 2015., 2014., 2013., 2012., 2011., 2010., 2009. i 2008.,

[Izvjješća za 2007.g.* \(zrak, vode, komunalni otpad i proizvodni otpad\)](#)

*ova izvješća izrađena su na temelju podataka o pojedinim sastavnicama okoliša i otpadu dostavljenim u Registar onečišćavanja okoliša (ROO), a isti je stupio na snagu 2008. godine. Predmetna je godina bila prijelazna zbog načina izvješćivanja, prikupljanja, obrade i izvješćivanja o podacima koji je bio propisan i organiziran samo za tu godinu. Podaci za 2007. godinu prikupljeni su na temelju podataka za prvu bazu ROO dostavljenih na Excel obrascima (budući da izrada baze ROO sukladno Pravilniku nije bila dovršena – sumarno je dovršena unutar godine dana).

Prije stupanja na snagu prvog Pravilnika ROO iz 2008. godine i izrade prve baze ROO, podaci su se prikupljali na temelju Pravilnika o Katastru emisija u okoliš („Narodne novine“, br. 36/96).

b) rok(ove) do kojih su vlasnici ili operateri postrojenja dužni prijaviti podatke nadležnom tijelu.

Odgovor:

Prema Pravilniku o ROO, obrasci operatora (PI-1) dostavljaju se elektroničkim putem do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu nadležnom tijelu na čijem se području nalazi sjedište operatora. Obrasci ustrojstvenih jedinica (PI-2 i tematski) dostavljaju se elektroničkim putem do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu nadležnom tijelu na čijem se području ustrojstvena jedinica nalazi (sve se odvija unutar baze ROO). Nastavno, NT provode kontrolu podataka do 15. travnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu (čl. 21. Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša).

c) datum do kojeg informacije obuhvaćene registrom moraju biti javno dostupne, uzimajući u obzir zahtjeve iz članka 8. (ciklus izvješćivanja);

Rok i način obavješćavanja javnosti izmijenjeni su u odnosu na prethodni Pravilnik ROO iz 2015. godine, a u novom Pravilniku o ROO propisani su člancima 23. i 24. Pravilnika o sprječavanju onečišćavanja okoliša. Javni pristup podacima prijavljenim u ROO, osim podataka koji su klasificirani posebnim propisom o tajnosti podataka, osigurava se na web stranici MZOZT/Zavoda putem preglednika, godišnjih izvješća i na zahtjev sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, br. 25/13, 85/15 i 69/22).

MZOZT/Zavod izrađuje godišnje izvješće o podacima iz zaštite okoliša do 1. listopada tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga na web stranici. Ovaj rok također je skraćen za dva mjeseca u odnosu na Pravilnik ROO iz 2015. godine. ENVI Portal te Internet stranica Zavoda omogućuje javni pristup informacijama sukladno Protokolu (više u čl. 3., 10., 11 i 15.).

MZOZT/Zavod dostavlja podatke u Europski registar ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari Europskoj komisiji (obveza prijave EPRTR, EIONET, ROD, Eurostat) u rokovima za dostavu koje je odredila EK (jednom godišnje, po pozivu dva puta godišnje).

(d) poštuju li se u praksi rokovi izvješćivanja od strane obveznika, odnosno rokovi za osiguranje javnosti podataka iz registra; i, ako ne, iz kojih razloga dolazi do kašnjenja;

Odgovor:

U praksi, izvješćivanje operatora nije uvijek u rokovima, odnosno, pojedini operateri kasne s dostavom podataka. Propisano je da nadležno tijelo (NT) osigurava provjeru potpunosti, dosljednosti i vjerodostojnosti dostavljenih podataka. Kao posljedica kašnjenja u dostavljanju podataka od strane obveznika, dolazi do kašnjenja u djelokrugu rada nadležnih tijela. Inspekcija zaštite okoliša Državnog inspektorata Republike Hrvatske (DIRH) u inspeksijskim nadzorima provjerava ispunjavanje propisanih obveza, sukladno članku vezanom uz Registar onečišćavanja okoliša, čl.151. stavak (5) Zakona o zaštiti okoliša.

„Inspekcija zaštite okoliša DIRH-a provjerava ispunjavanje propisanih obveza inspeksijskim nadzorom, sukladno članku vezanim uz Registar onečišćavanja okoliša, čl.151. stavak (5) Zakona o zaštiti

okoliša. Osim toga, inspekcija zaštite okoliša provodi planirane i neplanirane inspekcijske nadzore, kao i zajedničke odnosno koordinirane inspekcijske nadzore s ostalim suradnim inspekcijama.

„Koordinirani inspekcijski nadzori obuhvaćaju operatere velikih industrijskih postrojenja složenih sustava iz djelatnosti energetike, proizvodnje i prerade metala, industrije minerala, kemijske industrije, gospodarenja otpadom te drugih djelatnosti uključujući industrijska postrojenja za proizvodnju papira ili kartona, klaonice, obradu i preradu sirovina za proizvodnju hrane ili hrane za životinje, kafilerije, intenzivan uzgoj životinja (peradi i svinja) te površinske obrade tvari, predmeta ili proizvoda u kojima se koriste organska otapala, kao i područja Seveso postrojenja.

U odnosu na ciljanu vrijednost pokazatelja uspješnosti ove mjere za 2024. godinu, odnosno planiranu ciljnu vrijednost provođenja inspekcijskih nadzora inspektora zaštite okoliša u području industrijskog onečišćenja (97 nadzora), zbog izvanrednog događaja u jednom postrojenju koji je rezultirao ne obavljanjem djelatnosti postrojenja, inspektori zaštite okoliša su proveli 96 inspekcijskih nadzora te se nadzor predmetnog postrojenja planira provesti u 2025. godini. Radi izbjegavanja mogućeg nastanka rizika i opasnosti po okoliš, pri planiranju i izvođenju zahvata ili pri obavljanju svoje djelatnosti, operateri se upućuju na primjenu utvrđenih preventivnih mjera zaštite okoliša, što podrazumijeva korištenje dobre prakse, kao i uporabu proizvoda, opreme i uređaja, te primjenu proizvodnih postupaka i sustava održavanja projektiranih parametara postrojenja koji su najpovoljniji po okoliš.“¹ Poveznica: <https://inspektorat.gov.hr/pristup-informacijama/planovi-i-izvjesca/planovi-i-izvjesca-284/284>

Inspekcija zaštite okoliša sve svoje planove, programe rada i izvješća objavljuje za javnost na Internet stranici DIRH-a. Poveznica: <https://dirh.gov.hr/> „

Na osnovu provedenih inspekcijskog nadzora, obveznici dostave podataka nakon ukazanih nedostataka/nepравilnosti ponekad moraju provesti prijavu podataka u ROO koja je izostala ili ažurirati prijavu u smislu veće potpunosti i točnosti podataka. Time se također doprinosi većoj kvaliteti i točnosti podataka.

Djelatnici ROO Helpdesk-a kontinuirano od početka kalendarske godine na tjednoj bazi šalju e-mailove prema NT, kako bi podsjetili obveznike na rokove dostave podataka. Uz navedeno, održavaju se radionice, te izrađuju upute za obveznike i NT, provodi komunikacija i putem telefonskih poziva i dr., sve detaljno opisno u ovom Izvješću.

Kao rezultat provedenih brojnih aktivnosti, kašnjenja u dostavi podataka i nastavno u kontroli kvalitete i verifikaciji podataka su smanjena u odnosu na prve godine uspostave ove obveze i baze podataka.

(e) jesu li i koje metode elektroničkog izvješćivanja korištene kako bi se olakšao unos traženih informacija u nacionalni registar i, ako su takve metode korištene, koliki je bio udio elektroničkog izvješćivanja od strane obveznika i jesu li neke softverske aplikacije služile kao potpora takvom izvješćivanju.

Odgovor:

Kako je objašnjeno u odgovorima na pitanja vezana uz članke 3., 4. i 5. ovog Izvješća, ROO sustav je koncipiran na način da se prijava podataka vrši elektroničkim putem („on-line“), što obveznicima, operaterima i organizacijskim jedinicama znatno olakšava sam unos. NT (županijski odjeli i Grad Zagreb) također provode provjeru dostavljenih podataka “on-line”, direktno u sustavu, putem dodijeljenih korisničkih računa.

Osobito je važno da sve nadležne inspekcije imaju i korisničke račune, kojim izravno putem sustava provode provjeru podataka, prije i tijekom inspekcijskog nadzora, a sukladno svojim planovima inspekcijskog nadzora. Na ovaj način ubrzava se i transparentno izvršavanje obveza svih dionika, a svi dionici u procesu (uključujući druge institucije i inspekciju) uvijek koriste ažurne podatke iz ROO-a, sukladno dodijeljenim ovlastima.

Pravilnikom o Registru onečišćavanja okoliša iz 2008. godine („Narodne novine“, br. 35/08) bilo je propisano da se obrasci mogu podnositi elektronički ili na tiskanom obrascima (čl. 19., st. 1.). Ukoliko je porezni obveznik obrasce dostavljao na papiru, unos podataka u sustav ROO vršio je njegov NT u županiji (čl. 21., stavak 1. i 2. Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša, a kako je opisano u članku 8. točka b) ovog Izvješća, propisuje da se obrasci u NT dostavljaju isključivo elektroničkim putem.

¹ Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Državnog inspektorata za razdoblje 2021.-2024. u 2024. godini (Razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2024. godine).

Na temelju informacija dobivenih od nadležnih tijela i statistike te kontrole kvalitete podataka koju pratimo, zaključujemo da je dostava podataka različita od županije do županije. To je uvjetovano gustoćom naseljenosti pojedine županije, demografskom strukturom te brojem i vrstom poreznih obveznika unutar pojedine županije. U slučaju kada su porezni obveznici razvijenije tvrtke, s većim brojem organizacijskih jedinica, takve tvrtke imaju bolje mogućnosti osiguranja veće potpunosti i kvalitete podataka. U Republici Hrvatskoj još uvijek može postojati nekoliko poreznih obveznika kojima je potrebna pomoć NT-a u ispunjavanju obrazaca na godišnjoj razini.

Nadalje, što se tiče softverskih aplikacija, nacionalni ROO sustav kontinuirano se nadograđuje od 2008. do danas. U 2019. godini izgrađena je nova ROO baza podataka. Kroz svaku fazu nadogradnje dodavana su programska rješenja s ciljem boljeg izvještavanja podataka od strane obveznika (operatora i lokacija) i boljeg rada s podacima (prikupljanje, kontrola kvalitete, validacija i izvješćivanje) svih sudionika ROO u okviru njihovih aktivnosti (upute, "clouds" uz polja s jasnim uputama, padajući izbornici, otvaranje potpolja ovisno o situaciji na terenu, nemogućnost unosa netočnih podataka, unaprijed definiranih izvješća i statistika i sl.). Veliki doprinos daju unaprijed definirana izvješća. Riječ je o idejnim rješenjima ROO tima s ciljem olakšavanja povlačenja, prikupljanja i obrade podataka. Svake godine povećava se broj unaprijed definiranih izvješća. U 2024. godini ima ih 109, razvrstanih u nekoliko kategorija: Statistička izvješća - 5; Otpadne vode - 12; Zrak - 17; Otpad - 19; Komunalni otpad - 22; Građevinski otpad - 6; Statistički ljetopis - 3; Statistička izvješća - 9; Statistički podaci o otpadu - 16. Također, sa svakim zakonskim zahtjevom i nadogradnjom, povećava se broj šifarnika koji se ugrađuju u bazu EPR-a kako bi se poreznim obveznicima olakšao odabir pojedinačnih podataka. U 2024. godini izgrađena su 22 šifarnika.

Članak 9.

Opišite zakonske, regulatorne i ostale mjere kojima se osigurava prikupljanje podataka i pohrana zapisa te utvrđuju metodologije korištene u prikupljanju informacija o ispuštanjima i prijenosima u skladu s člankom 9. (prikupljanje podataka i vođenje evidencije).

Odgovor:

Sukladno čl. 14. novog Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša obveznik dostave podataka prikuplja podatke učestalošću određenom posebnim propisima da bi se za svaki ispuštavanje i prijenos izvan mjesta nastanka onečišćujućih tvari i otpada. Za prikupljanje podataka obveznik je dužan primijeniti najbolje raspoložive informacije što može uključivati praćenje ispuštanja i prijenosa izvan mjesta nastanka, emisijske faktore, bilance tvari i procjene i druge metode u skladu s međunarodno priznatim metodama ako su iste dostupne. Obveznik je dužan najmanje pet godina čuvati podatke na temelju kojih su određena ispuštanja i prijenos izvan mjesta nastanka te opis metodologije primijenjene prilikom prikupljanja podataka.

Članak 10.

Opišite pravila, postupke i mehanizme koji osiguravaju kvalitetu podataka sadržanih u nacionalnom PRTR-u i što je na temelju njih utvrđeno u pogledu kvalitete prijavljenih podataka, uzimajući u obzir zahtjeve iz članka 10. (procjena kvalitete).

Odgovor:

Određbe članka 22. Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša odnose se na sigurnost i kontrolu podataka. Propisuje se izobrazba obveznika prijave podataka – operatera i njihovih objekata (sastanci, radionice, seminari, informativni materijali i sl.) od strane nadležnih tijela (lokalne (regionalne) samouprave). Osim toga, MZOZT/Zavod koordinira rad na osiguranju i kontroli kvalitete podataka te provodi edukaciju nadležnih tijela (sastanci, radionice, seminari, informativni materijali i dr.).

U tu svrhu 2008. godine izrađen je Priručnik za vođenje ROO-a koji sadrži upute za rad s ROO i postupke za osiguranje kvalitete podataka, a koji je dostupan na web stranici Zavoda. Priručnik je ažuriran 2024. godine u dijelu uputa za unos podataka.

Nadalje, tijekom projekta CRO EPR izrađeni su Priručnik i Alat za proračun emisija u zrak (str.5.) Poveznica: <http://www.haop.hr/hr/alat-za-izracun-emisija-u-zrak-roo/alat-za-izracun-emisija-u-zrak-roo>

Nadalje, u okviru CRO EPR projekta, djelatnici odgovorni za poslove ROO u MZOZT/Zavodu, kao i nadležna tijela za poslove ROO (županije i Grad Zagreb) – NT, sudjelovali su na brojnim radionicama na kojima su preuzimali praksu i znanja od kolega iz austrijskih i njemačkih agencija. Kontrola i validacija kvalitete dodatno je proširena novim parametrima te su izrađene interne Upute za provedbu kontrole kvalitete kako bi se navedeno provelo što učinkovitije. Zadnja redovita radionica održana je 2024. godine.

Kontrola kvalitete i daljnja validacija provode se prema načelima pregleda i usporedbe podataka na više načina; uspoređuju se podaci za iste obveznike po godinama, uspoređuju se skupovi podataka po sličnim skupinama djelatnosti, kapacitetima, vrstama i skupinama onečišćujućih tvari, zatim se podaci uspoređuju s podacima prikupljenim prema drugim obvezama za otpad, zrak, klimatske promjene (LRTAP, ETS, Uredba o otpremama otpada i dr.). U slučaju značajnih odstupanja (više od 20 %, ali i prema iskustvu i procjeni stručnjaka) upućuju se nadležnim tijelima. Obrasci kontrole kvalitete izrađeni za gore navedene svrhe uključeni su u ROO bazu podataka. Nadležna tijela zatim komuniciraju s obveznicima kako bi se prijavljeni podaci razjasnili i eventualno ispravili. U slučaju

korekcija provodi se nova kontrola kvalitete i provjera unesenih podataka.

Od uspostave ROO sustava 2008. godine poboljšana je kvaliteta i kvantiteta prikupljenih podataka, što je rezultat sinergije djelovanja NT, Državnog inspektorata, MZOZT/Zavoda i obveznika. Pojediniosti o tome mogu se pronaći u godišnjim izvješćima koje objavljuje MZOZT/Zavod u skladu s Pravilnikom o Registru onečišćavanja okoliša.

Članak 11.

Opišite način(e) kojim se osigurava javni pristup podacima sadržanim u registru, uzimajući u obzir zahtjeve iz članka 11. (javni pristup informacijama).

Odgovor:

Podaci o ROO dostupni su javnosti bez naknade putem web stranice MZOZT/Zavoda. Web stranica sadrži redovito ažurirane informacije o ROO sustavu, zakonodavstvu, često postavljana pitanja (FAQ), korisne informacije, poveznice, ažurirani imenik nadležnih tijela i dr. Također, sukladno Pravilniku o ROO-u, Zavod svake godine do 1. listopada izrađuje „Izvješće o podacima ROO-a“ za prethodnu kalendarsku godinu, koje objavljuje na svojim web stranicama. Rok za izradu izvješće je pomaknut za dva mjeseca ranije Pravilnikom o ROO iz 2015. godine zbog potreba izvješćivanja o otpadu.

Nacionalna izvješća, kao i ona prema EU i UNECE, možete pronaći na sljedećoj stranici, poveznica:

<http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/postrojenja-i-registri-2>

Ista su pobrojana u odgovora na čl. 8 (a) ovog Izvješća (str.12.).

„Preglednik Registra onečišćavanja okoliša“ nalazi se na poveznici: <http://roo-preglednik.azo.hr/> Pregledniku se može pristupiti i preko ulaza u ROO bazu podataka.

Praćenjem statistike posjećenosti ROO sustava uočen je porast interesa javnosti za navedenu temu.

U razdoblju od 01.03.2010. do 03.07.2022. ukupni prosječni godišnji broj posjeta bazi ROO iznosio je cca 51.987 posjeta, s otvorenim 608.905 stranica. Prosječno trajanje posjeta bilo je 17:02 minute. Stopa odstupanja web stranice bio je 21,4 % (pripada "izvrsnom"). U razdoblju od 26.10.2013. do 03.07.2020., preglednik ROO, ukupan prosječan godišnji broj posjeta bio je 3.208 posjeta, a pregledano je 6.105 stranica. Prosječno trajanje posjeta bilo je 1:44 minute. Stopa odstupanja bila je 52,8 % (pripada "otprilike prosjeku").

Zemlje s najviše pregleda podataka su: Hrvatska (61 %), Velika Britanija (12,6 %), Sjedinjene Američke Države (5,5 %), Njemačka (1,5 %), Japan (1,2 %), Srbija (0,95 %), Indija i Rusija (0,86 %), Bosna i Hercegovina (0,69 %) i još 39 zemalja svijeta.

Od 2008. godine osnovan je i djeluje ROO Helpdesk koji omogućuje odgovore na upite javnosti, nadležnih tijela, industrije, drugih institucija i sl. putem obrasca „Zahtjev za informacije“ e-mailom ili

telefonom. U ROO Helpdesku rade stručnjaci zaduženi za poslove vezane uz ROO kao stručnu i tehničku pomoć korisnicima ROO sustava. Među njima su prije svega obveznici - davatelji podataka i NT, ali i djelatnici suradnih ministarstava i institucija kojima je na zahtjev dodijeljen korisnički račun za pretraživanje podataka ROO-a. Navedenim se poslovi ovog tipa unaprijeđuju, te su potrebne informacije na kvalitetniji i pristupačniji način dostupne javnosti.

U 2024. godini u području EPR Helpdeska, u dijelu administracije korisničkih računa i općih obrazaca za operatera i za objekt (dva obrasca), odgovoreno je na više od 600 telefonskih upita, 887 zahtjeva za izdavanje novih korisničkih računa za porezne obveznike i 17 zahtjeva za izdavanje novih korisničkih računa za nadležna tijela i inspekcijski nadzor.

Općenito, pritisak na djelatnike Helpdeska EPR-a najveći je u prvih šest mjeseci godine, kada se odvija unos podataka od strane poreznih obveznika te kontrola i provjera kvalitete od strane NT, a navedeno rezultira brojnim ispravcima podataka. Tako se prosječan dnevni broj upita kreće oko 50 - 70 (po zaposlenom), a najizraženiji su upiti za područje otpada. U EPR Helpdesku rade ukupno četiri djelatnika. Kako bi se postigla što bolja kvaliteta i cjelovitost podataka, Ministarstvo prosvjete i kulture je zatražilo dodatnu provjeru pojedinih iskazanih podataka za 2023. godinu (u 2024. godini), te je prema NT samo u dijelu administracije i općih obrazaca na provjeru kvalitete podataka poslano 198 obrazaca.

Od osnutka djelatnici ROO Helpdeska (MZOZT/Zavod) u prosjeku godišnje odgovaraju na oko 3.000 upita e-mailom i telefonom.

Tijekom 2013. godine dodatno je razvijena aplikacija Industrija Helpdesk (IHD) s ciljem daljnjeg unaprjeđenja suradnje i pružanja pomoći davateljima podataka, nadležnim tijelima i drugim zainteresiranim institucijama, a na upite IHD-a odgovaraju zaposlenici koji obavljaju poslove ROO-a i nadležna tijela. Unutar navedene aplikacije pojedine teme su informativno osnažene u smislu bržih i učinkovitijih odgovora. Aplikacija pokriva ne samo ROO, već i druge baze podataka relevantne za sektorske pritiske: baze podataka koje se odnose na Seveso Direktivu i IPPC (ekološke dozvole), buku i energiju. Najviše upita dolazi upravo za ROO, gdje je u razdoblju od 2015. do svibnja 2020. zaprimljeno oko 4441 upita za ROO. Aplikacija je ažurirana tijekom 2023. U 2024. godini u sklopu IHD odgovoreno je na više od 1000 mailova.

Osim navedenog, sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, br. 25/13, 85/15, 69/22), nekadašnji AZO, te HAOP, MINGOR, a danas MZOZT ima Službu za informiranje koja zaprima zahtjeve građana, javnosti i zainteresirane javnosti, te poreznih obveznika. Zahtjevi se primaju putem emaila: Pristup.Informacijama@mzozt.hr ili putem redovnog emaila MZOZT.

Navedeni načini javnog pristupa podacima u okviru ROO-a temelje se na gore navedenom Zakonu o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 25/13, 85/15 i 69/22), kojim se uređuje pravo na pristup informacijama u posjedu tijela javne vlasti te propisuje načela prava na pristup, iznimke od prava na pristup te postupak ostvarivanja i zaštite prava na pristup informacijama. Važan je i ZOZO koji sadrži odredbe o pravu na pristup informacijama o okolišu, o obvezi objave informacija o okolišu, o rokovima za davanje informacija, o odbijanju zahtjeva, a koje su u skladu s odredbama Aarhuške konvencije.

Članak 12.

Ako se podaci u registru smatraju povjerljivima, navedite vrste informacija koje se mogu uskratiti i učestalost takvog uskraćivanja, uzimajući u obzir zahtjeve iz članka 12. (povjerljivost). Navedite komentare o praktičnim iskustvima i izazovima u vezi sa zahtjevima za povjerljivošću, posebno u pogledu zahtjeva iz stavka 2.

Odgovor:

Dostupnost podataka o okolišu regulirana je Zakonom o zaštiti okoliša. Članak 158. stavak (4) kaže da „Tijelo javne vlasti koje raspolaže podacima o okolišu ne može odbiti zahtjev za informacijama iz stavka 3. podstavka 1., 4., 5., 6. i 7. ovoga članka, ako se taj zahtjev odnosi na ispuštanja ili druge emisije u okoliš.“

Tajnost podataka definirana je i Zakonom o tajnosti podataka („Narodne novine“, br. 79/07; 86/12) i njegovim provedbenim aktima.

Sukladno Pravilniku o Upisniku zaštite okoliša, pravo na tajnost podataka propisano je u III. Obveze i način dostave podataka, članak 12. i glava V. Rok i način javne obavijesti, članak 23.

Tajnost podataka u bazi ROO porezni obveznici upisuju u obrazac PI-2, točka 7., gdje je moguće odabrati podatke u obrascima za koje porezni obveznik odluči da su povjerljivi. Nadalje, u točki 7.2. zahtjev o povjerljivosti podataka mora biti potkrijepljen dokumentacijom. Sukladno propisima, a na temelju pregleda dostavljenih dokumenata o povjerljivosti, NT odobrava zahtjev za povjerljivošću.

Prema dosadašnjoj praksi manje od 1 % poreznih obveznika (operatera) tražilo je tajnost podataka (2015. 0,15 %; 2021. tajnost podataka je zatražilo pet operatera za pet organizacijskih jedinica, a za 2022., 2023. i 2024. pet zahtjeva operatera za sedam organizacijskih jedinica). Uglavnom se radilo o državnim tvrtkama i ustanovama, te manjem broju o privatnim tvrtkama. Zahtjevi za povjerljivošću podataka ovih poreznih obveznika uglavnom se odnose na podatke o strukturi poduzeća, broju ljudi i fizičkoj lokaciji (državne tvrtke i ustanove), dok su privatne tvrtke tražile povjerljivost proizvodnih kapaciteta i tehnologije (poslovna tajna).

Unutar ROO sustava definirano je više korisničkih razina pregleda podataka, na način da su podaci s oznakom povjerljivosti vidljivi samo djelatnicima NT-a nadležnim za obavljanje poslova ROO-a, Inspekciji zaštite okoliša Državnog inspektorata Republike Hrvatske te djelatnicima Zavoda nadležnim za obavljanje poslova ROO-a.

Članak 13.

Opišite mogućnosti sudjelovanja javnosti u razvoju nacionalnog PRTR sustava u skladu s člankom 13. (sudjelovanje javnosti u razvoju nacionalnih registara ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari) i sva relevantna iskustva vezana uz sudjelovanje javnosti u razvoju sustava.

Odgovor:

Vlada RH je 2009. godine usvojila Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata („Narodne novine“, br. 140/09), koji uključuje i Smjernice za primjenu Kodeksa. Međutim, opći pravni okvir za savjetovanje s javnošću definiran je Zakonom o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, br. 25/13, 85/15, 69/22), dok je savjetovanje s javnošću za tijela državne uprave propisano je i Zakonom o instrumentima politike boljih propisa („Narodne novine“, br. 155/23).

Sukladno navedenim propisima, nacrti Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša objavljeni su u rubrici javne rasprave na nacionalnoj web stranici u trajanju od mjesec dana, u kojem su javnosti omogućena davanja komentara i primjedbi, te je održana javna rasprava. Nacrt Pravilnika ROO iz 2022. godine objavljen je u e-Savjetovanju za razdoblje od mjesec dana. Svi komentari obrađeni su u skladu s propisanom zakonskom procedurom. Poveznica:
<https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=17389>

Članak 14.

Opišite zakonom utvrđeni postupak prema kojem svaka osoba ima pravo žalbe ako smatra da je njezin zahtjev za informacijama zanemaren, neutemeljeno odbijen ili nije riješen u skladu s odredbama članka 14. (pristup pravosuđu) i njegovu primjenu.

Odgovor:

Prema članku 25. i 26. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, br. 25/13, 25/15, 69/22):

Članak 25. Žalba

(1) Protiv rješenja tijela javne vlasti može se izjaviti žalba Povjereniku u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

(2) Žalba se može podnijeti i kad tijelo javne vlasti ne odluči o zahtjevu podnositelja u propisanom roku.

(3) Povjerenik je dužan donijeti rješenje o žalbi i dostaviti ga stranci putem prvostupanjskog tijela najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja uredne žalbe.

(4) Tijela javne vlasti dužna su Povjereniku omogućiti pristup informacijama koje su predmet postupka u žalbenom postupku protiv rješenja o ograničenju pristupa informacijama iz članka 15. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona. Za informacije iz članka 15. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona Povjerenik će zatražiti mišljenje Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost, sukladno zakonu kojim se uređuje tajnost podataka.

(5) Kad Povjerenik u postupku po žalbi treba ispitati ispravnost testa razmjernosti i javnog interesa ili provesti test razmjernosti i javnog interesa, donijet će rješenje o žalbi i dostaviti ga stranci putem prvostupanjskog tijela najkasnije u roku od 60 dana od dana podnošenja redovite žalbe.

(6) Kada Povjerenik za podatke iz članka 15. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona zatraži mišljenje Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost, dužan je donijeti rješenje i dostaviti ga stranci putem prvostupanjskog tijela najkasnije u roku od 90 dana od dana podnošenja redovne žalbe.

(7) Kad Povjerenik utvrdi da je žalba osnovana, rješenjem će naložiti tijelu javne vlasti da korisniku omogući pristup traženoj informaciji, odnosno odlučiti o zahtjevu korisnika te mu odrediti primjereni rok u kojem je to dužno učiniti.

(8) Smatrat će se da je tijelo javne vlasti onemogućilo ili ograničilo korisniku pristup informacijama ako ne postupi po rješenju Povjerenika iz stavka 7. ovoga članka ili to ne učini u roku koji mu Povjerenik odredi.

Članak 26. - Upravni spor

(1) Protiv rješenja Povjerenika nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske. Visoki upravni sud Republike Hrvatske dužan je o žalbi donijeti odluku u roku od 90 dana. Žalba ima suspenzivni učinak ako je rješenjem omogućen pristup informacijama.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka upravni spor može pokrenuti i tijelo javne vlasti koje je donijelo prvostupanjsko rješenje.

(3) U parničnom postupku tijela javne vlasti dužna su Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske omogućiti pristup podacima iz članka 15. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona koji su predmet postupka.

Članak 15.

Opišite kako je stranka promicala svijest javnosti o nacionalnom PRTR-u i navedite pojedinosti, u skladu s člankom 15. (obuka), o:

a) uloženi naponi da se osigura odgovarajuća obuka i smjernice za pomoć nadležnim tijelima u izvršavanju njihovih obveza prema Protokolu;

Odgovor:

Odmah nakon objave Pravilnika o EPR-u iz 2008. godine, na web stranicama tadašnjeg HAZO-a napravljena je rubrika EPR-a putem koje se mogu objavljivati sve potrebne informacije i sadržaji vezani uz nacionalnu

Registar je kontinuirano pružan stručnoj i drugoj zainteresiranoj javnosti. Sekcija se redovito ažurira.

Poveznica: <http://www.haop.hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/postrojenja-i-registri-6>

Tijekom godina, uz redovita ažuriranja, rubrici su dodani novi moduli: video upute za pomoć poreznim obveznicima pri samostalnom unosu podataka u obrasce ROO baze te video upute za korisnike javnog Preglednika ROO. Poveznica: <https://www.haop.hr/hr/video-upute-roo/video-upute-roo>

Sukladno čl. 21. Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša, tadašnji AZO izradio je i Priručnik za ROO koji je objavljen u okviru rubrike. Tijekom projekta CRO EPR, kao jedan od rezultata projekta,

izrađen je novi Priručnik za zrak - za obveznike E-PRTR-a (2017.), koji je dostupan na poveznici: https://www.haop.hr/sites/default/files/uploads/dokumenti/022_reg_oneciscivaca/ROO/Prirucnik_izrucan_emisija_zrak_E_PRTR.pdf

Tijekom 2022. – 2023. aplikacija Industrija Helpdesk je nadograđena kako bi obveznicima pomogla s više baza podataka, uključujući ROO, te davala odgovore javnosti. Poveznica: <https://www.haop.hr/hr/baze-i-portali/industrija-helpdesk>

Sva pitanja, primjedbe i prijedlozi javnih institucija, nadležnih tijela, obveznika i javnosti zaprimljeni putem Helpdeska ROO-a ili na neki drugi način (telefonski, putem Industrija Helpdeska, na radionicama i sl.) obrađuju se i pohranjuju, a Zavod ih putem Helpdeska i web stranice objavljuje i na njih daje odgovore. Time se dodatno osigurava stalna pomoć i koordinacija oko dostave podataka i poboljšanja njihove kvalitete.

Poveznica: <https://www.haop.hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/postrojenja-i-registri-6>

U okviru planiranih aktivnosti te u okviru organiziranih posjeta kroz pojedine projekte, djelatnici Zavoda obilaze objekte gdje se upoznaju s tehnologijama pogona, a dodatno uspostavljaju dijalog s gospodarstvom.

Tijekom 2024. godine planirana je edukacijska radionica za NT, sukladno obvezama iz članka 21. Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša i sukladno Akcijskom planu za kemikalije izrađenom u procesu pristupanja Republike Hrvatske OECD-u. Navedeni AP uključuje i druge aktivnosti u području nacionalnog PRTR-a usmjerene na njegovo jačanje. Osim zapošljavanja novih djelatnika u Zavodu koji će raditi na kontroli kvalitete podataka prijavljenih u ROO bazu, te njihove edukacije, u planu je revizija ROO priručnika, provođenje stručnih obilazaka objekata u svrhu edukacije, te poboljšanje povezanosti i suradnje svih uključenih NT: županija, ministarstava i DIRH-a. Radionica je održana u prosincu 2024. Također, kao rezultat jedne aktivnosti u Akcijskom planu za kemikalije, na web stranici su nove Upute za unos podataka za operatere. Poveznica: <https://www.haop.hr/hr/upute-roo/upute-roo>

Od 2021. godine novost su i video-upute za ispravan unos podataka u svaki pojedini obrazac. Poveznica:

<https://www.haop.hr/hr/video-upute-roo/video-upute-roo>

Na poveznici: <https://www.haop.hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/postrojenja-i-registri-6> nalaze se i svi propisi, dokumenti, priručnici i upute za pomoć kod unosa podataka i kontrole kvalitete podataka.

(a) pomoć i smjernice u vezi s javnim pristupom nacionalnom registru i korištenjem informacija sadržanih u njemu.

Odgovor:

Sve informacije vezane uz ROO dostupne su javnosti putem poveznice: <http://www.haop.hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/postrojenja-i-registri-6> (detaljno objašnjeno u prethodnom pitanju – (a)).

Stranica sadrži redovito ažurirane informacije o ROO sustavu, zakonodavstvu, često postavljana pitanja (FAQ), korisne informacije, poveznice, ažurirani adresar nadležnih tijela i sl.

Svi navedeni podaci dostupni su i na ulazu u bazu ROO prije ulaska u istu, a zatim na ulazu u bazu preko korisničkog računa porezni obveznici imaju dodatne upute i pomoć za pravilno popunjavanje podataka. U samim obrascima pomoć je omogućena kroz padajuće izbornike, nemogućnost unosa netočnih podataka gdje je to moguće, kao i „oblačice“ s uputama kako pravilno popuniti svako polje. Postoje i tzv. obavezna polja, odnosno u poljima u koja se unose podaci izgrađene su funkcionalnosti na način da se obrasci ne mogu pohraniti ako nedostaju navedeni obvezni podaci.

Nakon medijski popraćenog javnog objavljivanja HNPROO-a (sada sastavni dio Portala ENVI), Ured na svojim internetskim stranicama redovito ažurira dostupne informacije o portalu.

Više informacija o pristupu javnosti i poreznih obveznika sustavu ROO nalazi se u odgovorima na stranicama 4, 6, 10 i 19 (a) ovog Izvješća (čl. 3, 4, 5, 11 i 15).

Članak 16.

Opišite kako je stranka surađivala i pomagala drugim strankama i promicala suradnju među relevantnim međunarodnim organizacijama, posebno:

(a) u okviru međunarodnih mjera koje se provode radi postizanja ciljeva ovog Protokola u skladu sa stavkom 1. točkom (a);

(b) na temelju međusobnih sporazuma između stranaka u vezi s uspostavljanjem nacionalnih sustava koje zahtijeva ovaj Protokol u skladu sa stavkom 1. točkom (b);

(c) u razmjeni informacija koje zahtijeva ovaj Protokol u vezi ispuštanja i prekograničnih prijenosa u skladu sa stavkom 1(c);

(d) u razmjeni informacija među strankama Protokola u vezi s prijenosima u skladu sa stavkom 1.(d);

(e) u pružanju tehničke pomoći strankama zemljama u razvoju i strankama s gospodarstvima u tranziciji u vezi s ovim Protokolom u skladu sa stavkom 2(c).

Odgovor (a), (b), (c), (d):

Republika Hrvatska redovito surađuje s drugim strankama Protokola i državama članicama Europske unije na sastancima, radionicama i osobnim kontaktima. Informacija o uspostavi HNPROO2 poslana je Tajništvu PRTR-a, Europskoj agenciji za okoliš i drugim regionalnim partnerima (2019.). Međunarodni projekti opisani su na stranici 5. ovog Izvješća.

Molimo dostavite druge komentare relevantne za provedbu Protokola od strane stranaka ili za pripremu provedbe Protokola od strane potpisnica. Navedite sve izazove ili prepreke na koje ste naišli, kao stranke ili potpisnice, u procesu uspostave registra, prikupljanja podataka i unosa podataka u registar.

Odgovor:

U provedbi PRTR-a najveći izazov bila je uspostava i razvoj sustava te koordinacija poslova ROO-a svih uključenih subjekata te kvalitetno uključivanje javnosti. Nakon stupanja na snagu nove uredbe, operaterima i CANT-ovima bio je izazov ovladati točnim izvješćivanjem podataka i naučiti postupke za kontrolu kvalitete i njihovu validaciju.

Kvaliteta dostavljenih podataka i kontrola njihove kvalitete ostaju među prioritetima koordinacije i upravljanja ROO sustavom. Daljnje organiziranje radionica, koordinacijskih sastanaka i pružanje stručne pomoći (npr. putem Helpdesk-a) od velike je važnosti za kvalitetno upravljanje i transparentnost sustava. Za kvalitetu i količinu podataka sami su odgovorni obveznici, operateri i organizacijske jedinice. Za provjeru potpunosti, točnosti i vjerodostojnosti podataka odgovorni su NSCA u suradnji s nadležnom inspekcijom. U ovom području ključna je suradnja između NT CA-ova i obveznika. Također, problem koji se ovdje javlja je nedostatak ljudskih kapaciteta u samim NT CA, inspekciji i Zavodu. Navedeno nije lako postići jer ovisi i o mogućnostima i gospodarskom stanju zemlje.

Posebno veliki izazov predstavljala je izrada aplikacija za provedbu obveze izvješćivanja prema tada novoj obvezi izvješćivanja EU Registra EC. Navedeno je zahtijevalo prikupljanje na jednom mjestu i usklađivanje skupova podataka iz više baza i aplikacija, ROO i RPOT/OPVN baza (Seveso podaci), velikih ložišta, suspaljivanja otpada, ETS obveznika i obveznika dostavljanja podataka o hlapljivim organskim spojevima, a često dostavljeni podaci nisu bili u potpunosti usklađeni. Osim navedenog, bilo je potrebno dodati i podatke drugih institucija, konkretno DIRH-a o broju obavljenih inspeksijskih nadzora te osmisliti nove podatke, kao što je ID šifra za svaku pojedinu lokaciju, objekt, pogon i dio pogona. Navedeno se u početku unosilo ručno, ali je kasnije sustav moderniziran i sada je potpuno automatiziran. Bez obzira na početne izazove, Republika Hrvatska je uredno i na vrijeme ispunila sve obveze.

Iako je došlo do značajnog poboljšanja u usporedivosti i usklađenosti podataka koje dostavljaju stranke (zahvaljujući i naporima EU-a, UNECE-a, OECD-a itd.), nužan je daljnji stalni napredak kako bi se postigla bolja usklađenost podataka na globalnoj razini. Ovo može biti samo ostvaruje kontinuiranom

i kvalitetnom razmjenom informacija između nadležnih tijela, svih uključenih institucija, samih obveznika i javnosti.

Svjesni smo da je to iznimno teško proizvesti zbog raznolikosti zemalja i industrija. Potrebno je pronaći alternative, uključujući usporedne tablice između različitih metoda/metodologija koje se koriste za industrijske aktivnosti/onečišćivače ili, na primjer, zemljopisna područja. Radne i stručne skupine UN-a i EU-a mogu pružiti svoj stručni doprinos ovom procesu.

Razmjena informacija između industrije i nadležnih tijela, kao i različitih nadležnih tijela, dionika u procesu, od ključne je važnosti, ne samo za poboljšanje validacije procesa, već i za optimizaciju ekološkog aspekta industrije.

Kako bi se uklonile prepreke za daljnju uspješnu provedbu Protokola, smatramo da bi bilo od koristi da stranke dodatno ojačaju sljedeće postojeće aktivnosti:

- osiguranje protoka informacija i tehničke pomoći između stranaka, u dijelu izgradnje inicijalnih PRTR sustava za prikupljanje podataka i uspostavu prikupljanja podataka i kontrole kvalitete.

- promicanje bilateralne suradnje između stranaka u kojima je PRTR uspješno proveden i onih kojima je potrebna pomoć.

- podrška Tajništvu PRTR-a u organiziranju radionica, obuka i regionalnih sastanaka uz sudjelovanje različitih stručnjaka, uključujući IT stručnjake. Navedenu potporu u narednom razdoblju treba posebno osnažiti u pogledu novog zajedničkog izvješćivanja vezanog uz PRTR i LCP podatke i podatke iz baze podataka EK EU Registra, te novu Uredbu i novu IED direktivu, kao i za novi izvještajni format.

Prilog 1. Popis poslova (dodatno razrađeni poslovi u Pravilniku o ROO):

03 03 09 Aktivnosti na moru (platforme)

11 OSTALE DJELATNOSTI

11 01 00 Uporaba otapala i drugih proizvoda

11 01 01 Uporaba boja i lakova

11 01 02 Proizvodnja vozila (serijsko lakiranje i sušenje)

11 01 03 Popravak vozila (ne serijsko lakiranje i sušenje)

11 01 04 Deparafinacija vozila

11 01 05 Ostale industrijske primjene boja i lakova

11 01 06 Ostala neindustrijska primjena boja i lakova

11 01 07 Nanošenje ljepila i ljepila

11 01 08 Dopravljanje tekstila

11 01 09 Završna obrada kože

11 01 10 Štavljenje kože

11 02 00 Proizvodnja elektroničkih komponenti

11 02 01 Prevlačenje metala u elektroničkoj industriji

11 02 02 Proizvodnja aparata za kućanstvo

11 02 03 Proizvodnja žica i kabela

11 02 04 Proizvodnja rasvjetnih tijela

11 02 05 Proizvodnja akumulatora i/ili baterija

11 03 00 Grafička industrija

11 03 01 Grafička industrija

11 03 02 Suspaljivanje otpadnih para - plinova (npr. tiskarska industrija)

11 03 03 Tisak boja na Al foliju

11 04 00 Graditeljstvo i brodogradnja

11 04 01 Građevinarstvo

11 04 02 Brodogradnja

11 04 03 Obrada i zaštita donjih dijelova plovila na moru

11 05 00 Ostali izvori emisija

11 05 01 Proizvodnja željezničkih pragova

11 05 02 Proizvodnja čađe

11 05 03 Proizvodnja grafita

11 06 00 Održavanje i čišćenje

11 06 01 Odmašćivanje, kemijsko čišćenje i proizvodnja elektroopreme

11 06 02 Odmašćivanje metala

11 06 03 Kemijsko čišćenje

11 06 04 Ostalo industrijsko čišćenje

11 06 05 Održavanje zgrada
11 06 06 Održavanje zgrada i instalacija
11 06 07 Rušenje objekata
11 06 08 Čišćenje kontaminiranih mjesta
11 06 09 Održavanje i popravak vozila, plovila, opreme i opreme
11 06 10 Servisiranje vozila i plovila
11 06 11 Održavanje i popravak vučnih vozila
11 06 12 Održavanje i popravak vagona
11 06 13 Održavanje signalno-sigurnosnih uređaja
11 06 14 Održavanje telekomunikacijskih uređaja
11 06 15 Održavanje električne i elektroničke opreme
11 06 16 Održavanje energetske opreme i uređaja
11 06 17 Održavanje i popravak zrakoplova
11 07 00 Skladištenje, distribucija, transport, manipulacija
11 07 01 Skladištenje i rukovanje kemijskim proizvodima
11 07 02 Skladištenje i rukovanje anorganskim kemijskim proizvodima
11 07 03 Skladištenje krutih goriva
11 07 04 Distribucija tekućih goriva (osim benzina)
11 07 05 Terminali u marinama (tankeri, rukovanje i skladištenje)
11 07 06 Ostalo rukovanje i skladištenje (uključujući cjevovode)
11 07 07 Distribucija benzina
11 07 08 Rafinerijske otpremne stanice
11 07 09 Benzinske postaje (uključujući gorivo za vozila)
11 07 10 Plinske distribucijske mreže
11 07 11 Plinovodi
11 07 12 Distribucijske mreže
11 07 13 Skladištenje i rukovanje ostalim kemijskim proizvodima
11 07 14 Skladištenje i rukovanje robom, trgovina na malo
11 07 15 Skladištenje i rukovanje robom, trgovina na veliko
11 07 16 Skladištenje i rukovanje proizvodima od drva
11 07 17 Skladištenje i rukovanje metalnim proizvodima
11 07 18 Skladištenje i rukovanje plastičnim proizvodima
11 07 19 Skladištenje i rukovanje tekstilnim proizvodima
11 07 20 Ostalo skladištenje i rukovanje robom (proizvodima)
11 08 00 Zaštita zdravlja ljudi i životinja
11 08 01 Liječenje ljudi
11 08 02 Liječenje životinja
11 08 03 Laboratorijski rad (rukovanje kemikalijama)
11 08 04 Obrada krvi
1 08 05 Oporaba/zbrinjavanje lijekova kojima je istekao rok trajanja

